

Dkt. John Oswalt, Hosea, Kipindi cha 5, Hosea 5,

© 2025 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Shukrani kwa Jumuiya ya Francis Asbury (Wilmore, KY) na Dkt. Oswalt kwa kutoa video hizi kwa umma bila malipo na kutoa ruhusa ya kunakili.

Usiku wa leo tunaangalia Hosea sura ya 6. Hadi sasa katika safari yetu kupitia kitabu hiki, tumeona jinsi sura ya 1 hadi 3 zinavyoweka kitabu hiki katika sitiari iliyoishi ya Hosea na mke wake kahaba, Gomeri. Sura ya 2 inatupa maelezo ya sitiari, ikiitumia kwa Yahweh na kwa Israeli. Na kisha sura ya 3 inarudi kwenye sitiari na Hosea akimnunua Gomeri kutoka kwa kabila la watumwa na kumposa tena.

Kwa hivyo, tunaona picha hii ya upendo wa Mungu wenye shauku kwa watu wake, ya uhusiano wao wa kurudi na kurudi ambapo, ndiyo, ndiyo, wanampenda kwa njia moja, lakini kwa njia nyingine, wanataka njia yao wenyewe. Na kwa hivyo, kwa njia hiyo hiyo, tunaona picha ya upendo safi, upendo uliojitolea kikamilifu, na upendo ambao hauna sehemu na umegawanyika na hutolewa si kwa mume tu bali kwa wapenzi wengine pia. Kisha tuliona katika sura ya 4 na 5 kile ambacho sikukiita maarifa ya Mungu.

Maneno haya matatu, maarifa, upendo, na uaminifu, neno la Kiebrania da'at ni maarifa, neno hesed ambalo tumezungumzia sana hapo awali, na neno emet na emunah, maneno mawili, ambayo yote yanaweza kutafsiriwa kama ukweli, ambayo yote yanaweza kutafsiriwa kama uaminifu. Kwa hivyo, nilisema kwamba ingawa kitabu hicho hakina muhtasari wazi baada ya 3, tunaweza kukigawanya katika sehemu kulingana na wito wa toba au maonyesho ya upendo wa uvumilivu wa Mungu. Ya kwanza kati ya maonyesho hayo ya uvumilivu wa Mungu na upendo wake na wito wa kutubu yanakuja hapa katika sura ya 6 katika mstari wa 1 hadi 3. Kwa hivyo ndiyo maana nilitaja sura ya 4 na 5 kama kutokuwa na ujuzi wa Mungu.

Nitasema zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi tu. Kisha 6:4 hadi sura ya 10, mstari wa 15, tunaita kutompenda Mungu. Na tutatumia neno hilo tena.

Tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi. Lakini 6:1 hadi 3 basi ni daraja kati ya kutojua Mungu na kutompenda Mungu. Ninakuomba kwenye karatasi yako ya somo uchague kichwa cha sura ya 6, mistari ya 1 hadi 3. Katika somo lako la Biblia, kuandika majina ya aya na sura kunaweza kusaidia sana kwa kuwa kunakuelekeza umakini wako.

Aya hii inahusu nini hasa? Ninawezaje kufupisha inachozungumzia? Sasa, hakuna uhakika, oh, huo ndio kichwa sahihi, na huo ndio usio sahihi. Sio hivyo. Ni kifaa tu ambacho unakielewa.

Kwa hivyo, kichwa cha habari ambacho tunaweza kukipa sura ya 6, mstari wa 1 hadi wa 3, tunaweza kukiita Tumrudie Bwana. Hilo ndilo jambo la kwanza kabisa unaloliona hapo. Unaweza pia kusema, katika mstari wa 3, Tumjue Bwana.

Uwezekano mwingine bado ungekuwa kwamba Atatufufua. Kwa hivyo, hizo zote tatu ni njia tu za kujaribu kunasa kilicho akilini mwetu. Wazo kuu hapa ni lipi? Tumrudie Bwana. Wito huo, tunapaswa kumrudia Yeye.

Tunapaswa kugeuka. Hosea anazungumza kwa niaba ya watu hapa na kuzungumza na watu. Kwa hivyo, ni wito.

Wakati huo huo, ni nini kumrudia Yeye? Kurudia nini? Ni kurudi kwenye uhusiano wa upendo naye. Hiyo ndiyo maana ya kumjua Bwana. Tumezungumzia hili hapo awali, lakini kurudia ni roho ya elimu.

Kumjua Mungu ni nini? Si kujua kumhusu. Si kujua mawazo fulani. Sasa, niseme, ndiyo, ni kumjua Yeye.

Ni kuwa na hisia ya kuridhika. Yeye ni nani? Yeye ni mtu wa aina gani? Anafanya nini? Ndiyo, lakini huo ni mlango tu, kana kwamba ni mlango. Nyumba ni uhusiano hai na wa upendo pamoja naye.

Kwa hivyo, Hosea anasema, njoo, tugeuke. Hiyo ndiyo maana ya kurudi katika Agano la Kale. Ni kugeuka.

Tuache kuziendea sanamu. Tugeukie na kumwendea Bwana. Na tugeukie kwa maana gani? Tugeukie kwa maana ya kufanya upya uhusiano wetu wa upendo naye.

Kumjua Yeye. Kama utakavyokumbuka, katika Biblia ya Kiebrania, kujua ni neno la kukumbatiana kingono. Adamu alimjua Hawa, mkewe, naye akapata mimba na kuzaa mwana.

Kwa hivyo tena, inazungumzia urafiki wa karibu. Mungu hataki tu kukuokoa kutoka kwa hatia na hukumu ya dhambi, bali anataka kukuokoa kutoka kwa kutengwa huko kunakokutenganisha naye na kukuita tena katika uhusiano huo wa karibu na wa karibu.

Atatufufua. Naam, mistari hii inahusu nini? Inahusu kitakachotokea tukigeuka, ikiwa tumeazimia kumjua tena na tena. Matokeo yake yatakuwa nini? Atatupa uzima.

Angalia mstari wa pili. Baada ya siku mbili, atatufufua. Tupe uzima.

Siku ya tatu, ataturejesha. Sasa hiyo ni njia ya Kiebrania ya kuzungumza kesho, na siku inayofuata ni wakati ujao. Ataturejesha.

Kwa nini? Ili tuweze kuishi mbele zake. Katika muktadha mwingine, nilipendekeza kwamba hii ni kweli kutembea na mara nyingi ndivyo ilivyo katika tafsiri za kisasa kwamba wataelezea sitiari ya kutembea na neno ishi. Lakini hiyo si kweli hapa.

Ni hai. Atatupa uzima. Ataufanya upya uzima wetu mbele zake.

Tumekufa. Tumekufa katika dhambi zetu. Tumekufa katika uasi wetu.

Lakini atarejesha maisha yetu. Na maisha hayo yatakuwa usoni pake. Uhai unapatikana wapi? Katika ulimwengu huu.

Katika ushirika na muumba wa ulimwengu. Wanasayansi wa anga leo wanapambana na suala zima la maisha. Lazima kuwe na maisha kwenye sayari zingine zenye mamilioni ya galaksi ambazo zimetambuliwa na katika kila galaksi kuna mamilioni ya nyota na kila nyota kuna uwezekano wa sayari.

Lazima kuwe na maisha mahali pengine. Labda hivyo. Lakini ikiwa ndivyo ilivyo, ni kama maisha kwenye sayari hii.

Ni uhai ambao ni zawadi ya Mungu aliye hai. Na si uhai wa mwili tu. Nimekuwa nikifikiria kuhusu hili hivi majuzi na suala zima la mwili, roho, na King James linalofanya kazi kutoka lugha ya Kijerumani linatumia neno nafsi.

Na ni kutafsiri neno lililo katika Kiebrania, kama maneno mengi ya Kiebrania, kama tulivyosema, ambalo lina maana kubwa sana; ni neno nephesh. Na nephesh inaweza kumaanisha nafsi. Nilizungumza na nephesh wangu.

Nilijisemea. Au mimi mwenyewe nilifanya hivyo. Inaweza kumaanisha nafsi.

Inaweza kumaanisha utu. Inaweza kumaanisha nishati. Nimekuwa nikifikiria kuhusu hilo.

Ni nini kinachotutambulisha mimi na wewe na kutufanya tuwe nani? Ndiyo, miili yetu. Nina mwili tofauti. Na ndiyo, isipokuwa mwili uhuishwe na roho, ni maiti tu.

Lakini nyuma ya yote hayo ni mimi, wewe. Hapo ndipo maisha halisi ya mwanadamu yalipo. Na kwa hivyo, Hosea analia, Loo , acha kwenda katika njia za mauti, ukiabudu ulimwengu huu.

Ulimwengu huu hauna uhai ndani yake. Uhai pekee uliopo upo ndani yangu, Yahweh, kiumbe anayeishi milele na anayetupa uhai. Kwa hivyo, anasema, njoo, turudi.

Tugeuke. Turudi kwenye chanzo cha maisha yetu na tujitokeze kwenye ukaribu huo. Siwezi kuishi mbali kiasi gani na Yesu na bado niende mbinguni.

Hapana, ninaweza kuishi karibu kiasi gani na yule aliyekufa kwa ajili yangu? Sasa angalia, njoo, tumgeukie Bwana. Ameturarua vipande vipande, lakini atatuponya. Sababu ya kumrudia Mungu ni kwamba ataponya.

Atatufufua. Inaweza kuchukua siku moja au mbili. Sisi huko Amerika tumechoka na mambo mengi.

Tunataka matokeo sasa hivi. Ukimrudia Bwana baada ya kuishi katika dhambi, ndiyo, atakupokea. Lakini kujenga upya maisha yako, kuyaunganisha tena inaweza kuwa suala la siku moja au mbili.

Kwa nini tumrudie Bwana? Kwa sababu atatuponya. Ametuvunja moyo. Na tutasema zaidi kuhusu hilo katika mistari inayofuata.

Ametuvunja. Ametuvunja vipande vipande. Ee bwana, huyo ni Mungu wa aina gani? Lakini atatuponya.

Nilisikia hadithi ya daktari mmishonari barani Afrika. Mvulana mdogo alimjia, na mkono wake ulikuwa kama zigzag. Na mvulana mdogo akasema, Daktari, unaweza kuunyoosha? Akasema, Nini kimetokea? Akasema, Naam , nilikuwa nikipanda juu ya mti nikimfuata tumbili, nikaanguka.

Na oh, mkono wangu uliuma vibaya sana kwa muda mrefu. Lakini hatimaye, uliimarika, lakini hivi. Daktari alisema, Ndiyo , naweza kuufanya uwe bora, lakini itabidi nikuumie ili ufanye hivyo.

Itabidi nikuvunje mkono tena ili kuunyoosha. Hilo ndilo linalotokea hapa. Mungu anasema, Ndiyo , ili kukurejesha, ili kukurejeshea maisha yako ya kweli, yatakuumiza.

Lakini nilikuumiza kwa lengo la kukuponya tu. Hilo ni muhimu sana kwetu kuamini kwa dhati. Mungu hatawahi kutuumiza kwa ajili ya kujifurahisha tu.

Mungu hatawahi kutuumiza kama ishara ya hasira yake tu. Mungu akituumiza, itakuwa ni kwa ajili ya kutuponya. Kwa hivyo, natumaini unakumbuka kauli yangu ya mara kwa mara.

Neno la mwisho la Mungu lililokusudiwa si uharibifu kamwe. Huenda likawa neno lake la mwisho, lakini hilo ni juu yako. Si kusudi lake kamwe.

Sasa, hii inanifanya niwe Marmini wa Wesley. Kuna ndugu na dada kanisani wanaoamini kwamba Mungu amewachagua watu fulani kwa uharibifu, na

amewachagua wengine kwa wokovu. Siamini kwamba hivyo ndivyo Biblia inavyofundisha.

Nadhani Biblia inafundisha kwamba hataki na kwamba yeyote atapotea. Neno lake la mwisho analolisema katika maisha yako halikusudiwi kuwa uharibifu, lakini huenda likawa. Na hivyo ndivyo Hosea anavyozungumzia hapa.

Hivyo ndivyo anavyosema. Mungu hataki kukuangamiza. Mungu hataki kukuua.

Mungu anataka kukurejesha. Mungu anataka kukuponya. Na akikupeleka uhamishoni, na kumbuka, kumbuka tunachofikiria hapa kuhusu tarehe.

Hosea anazungumza wakati fulani kati ya 750 KK na 720 KK. Katika miaka hiyo 30, Ufalme wa Kaskazini ulikuwa na wafalme watano. Wanne kati yao walikufa kwa kuuawa.

Ilikuwa umwagaji wa damu. Hatimaye iliishia uhamishoni, kuharibiwa kwa Samaria mwaka wa 722, na uhamishoni wa uongozi wa mafundi wa mafundi, na kuwaacha maskini zaidi na kuwapeleka watu hao utumwani. Kwa hivyo Hosea anaangalia hili.

Anawaandaa watu kwa njia fulani, wale walio waadilifu, akiwaandaa. Kwa nini Mungu alifanya hivi? Lazima Mungu atuchukie. Mungu anataka kutuamiza.

Hapana, ikiwa atatumiza, ni ili aweze kutuponya. Ni ili aweze kuturejesha. Kwa hivyo hiyo ndiyo picha inayoendelea hapo.

Hakika kama jua linavyochomoza, ataonekana. Atatujia kama mvua ya majira ya baridi kali, kama mvua ya masika inayoinywesha ardhi. Israeli haina mto mkubwa kama Frati au Nile wa kutumia kwa ajili ya umwagiliaji.

Ikiwa wanataka kupata mavuno mazuri, basi lazima wapate mvua za majira ya baridi kali, yaani Novemba na Desemba. Wamepanda nafaka zao ardhini. Sasa wanapaswa kupata mvua hiyo ili mbegu ziote.

Kisha lazima wapate mvua za masika mwezi Februari na Machi ili nafaka, zikishaota, zitoke. Simaanishi kwa kuondoka huko. Namaanisha, masuke ya nafaka yataonekana.

Kwa hivyo hapa tena ni hili: kwa nini Mungu atakuja kwetu? Atakuja kwetu kama mvua ya uzima. Lakini swali ni, je, tutageuka na kumwacha afanye hivyo? Kwa hivyo changamoto nzima hapa katika mistari hii mitatu ni, tutubu baada ya kutuamiza ili atupe uzima. Kwa kweli, hilo ndilo lililokuwa likitokea kwa Israeli na Yuda.

Hatimaye, tumaini pekee kwao lilikuwa uhamishoni. Ni wale tu waliochukuliwa kwanza hadi Ashuru na baadaye hadi Babeli, ndio pekee waliohifadhi imani yao ya

kweli na kisha kuirudisha na kuipanda tena katika nchi. Uhamishaji ukawa kipengele cha rutuba kwa imani ya kibiblia.

Tunaweza tu kufikiria jinsi ingekuwa kama kusingekuwa na uhamisho. Kwa kuzingatia watu hawa walikuwa akina nani, kutokana na upendeleo wao, je, imani ya kibiblia ingetoweka tu? Naam, nadhani sivyo. Nadhani Mungu angepata njia.

Lakini katika muktadha huo, ni maumivu, maumivu, msiba wa uhamisho ambao kwa kweli uliwarudisha kwenye fahamu zao, kama ungependa, na waache wasikie ujumbe huu na kusema, Mungu wangu, ndiyo, ndiyo, tunahitaji kugeuka. Tunahitaji kumruhusu Mungu aturudishe nyumbani tena. Kwa maana hiyo, uhamisho ni kama kizuizi cha watumwa cha Gomeri.

Ni wakati tu anapokuwa kwenye kizuizi cha watumwa na kisha kununuliwa na mumewe mpendwa ndipo anapokuwa tayari kuishi naye katika ndoa ya uaminifu. Kwa hivyo mistari hiyo ya ufunguzi, kutojua Mungu, sura ya nne na ya tano, na kisha kutompenda Mungu, sura, sura zilizobaki za sura ya sita, saba, nane, tisa hadi kumi, na katikati kati yao ni mistari hii ya sita, moja hadi tatu—mstari wa nne.

Nikufanyie nini, Efraimu? Nikufanyie nini, Yuda? Sasa angalia, Hosea ni nabii wa ufalme wa kaskazini na ufalme wa kusini. Amosi, ambaye alitabiri yapata mwaka 750, labda mapema kidogo, hotuba yake ni kwa Israeli, ufalme wa kaskazini. Lakini Hosea anazungumza na wote wawili.

Na anachofanya hapa ni kusema, Yuda, usifikiri wewe ni bora kuliko Efraimu. Kumbuka nilichosema hapo awali: Efraimu ni kabila kubwa katika ufalme wa kaskazini. Na kwa hivyo, anapozungumzia kuhusu Efraimu, anazungumzia kuhusu ufalme wote wa kaskazini, si kabila hilo tu.

Kimsingi, Yuda ni kabila moja tu, kabila la Yuda. Lakini kulikuwa na tabia kwa Wayahudi kufikiria, vema, wale watu wa kaskazini, wametengeneza sanamu, sanamu dume za Yahweh. Mungu wangu, wenye dhambi gani.

Lakini tuna hekalu, hatuna sanamu ndani yake, tuna sanduku la agano tu, Sanduku la Agano, na tuko sawa. Ndiyo, wanaelekea kwenye uharibifu. Tunaweza kuona unakuja.

Na karibu bila shaka baada ya kutokea, walikuwa wakisema, ndio, tulisema nini? Ndiyo, walikuwa wamesikia habari zake. Hosea anasema, msiamini. Mko kwenye njia hiyo hiyo.

Na isipokuwa mtubu, isipokuwa mtageuka, na hilo ni neno kwetu sisi wainjilisti. Ni rahisi kwetu kuelekeza vidole vyetu kwenye madhehebu kuu na kusema, sawa, angalieni hilo. Ndiyo, bila shaka.

Hivyo ndivyo walivyokuwa wakienda. Hivyo ndivyo seminari zao zilivyokuwa zikienda. Ndiyo, bila shaka.

Bila shaka, zinapungua na kutoweka. Vizuri kwao. Mungu anatuambia nini? Je, anatuambia, kama Hosea alivyosema, mko kwenye njia hiyo hiyo?

Uko nyuma kwa miaka michache tu. Tunahitaji kuzingatia nini tunapoangalia maisha yetu na tabia zetu? Kwa kweli tukoje kwenye njia hiyo hiyo? Na hivyo anasema, nikufanyie nini, Efraimu? Nikufanyie nini, Yuda? Upendo wako, kama ukungu wa asubuhi, kama umande wa mapema unaotoweka. Sasa kumbuka, hesed, ule ujitoaji usioisha wa mtu mkuu kwa mtu duni, hasa wakati haustahili.

Tunazungumzia hapa kuhusu kujitolea kwetu kwa Mungu bila kikomo, lakini pia kwetu kwa wengine. Unakumbuka Yesu alisema nini? Kwa kuwa mmewatendea wadogo wa hawa, mmenitendea mimi. Na kwa hivyo, anasema, huruma yenu, huruma yenu kwa maskini kati yenu, huruma yenu kwa waliovunjika na waliokata tamaa kati yenu, huruma yenu kwa wahamiaji, ni kama ukungu.

Haina nguvu ya kudumu. Haina uimara ndani yake. Na vivyo hivyo, basi, umenisikiliza mimi.

Kwa mara nyingine tena, acha nikukumbushe kwamba neno hili si kitu unachohisi kimsingi. Ni kitu unachofanya. Nikisema naipenda bustani yangu, sizungumzii kuhusu hesed.

Hapana, hesed ni tendo la fadhili zisizostahiliwa. Kwa njia hiyo hiyo, basi, hesed inaweza kuzungumzia kujitolea kwetu kwa Mungu. Kimsingi ni kitendo cha mkuu kuliko mtu duni, lakini kwa upana zaidi, ni kumfanyia mtu mema kwa gharama yoyote.

Nimetumia istilahi hapo awali: kupenda ni kuchagua kilicho bora kwa ajili ya mwingine kwa gharama yoyote ile kwako. Hiyo ni hesed, au katika maneno ya Agano Jipya, agape. Upendo wa kujitoa, na kujikana.

Na Mungu anasema yako ni kama ukungu. Hamnipendi mimi, na kwa hivyo hamwapendi wengine. Hii ndiyo sababu, anasema, ninawakata vipande vipande kwa manabii wangu.

Niliwaua kwa maneno ya kinywa changu. Nini? Maneno ya kinabii yanatuuaje? Yanatuuaje? Naam, tunaweza kukumbushwa, neno la Mungu ni kama upanga wenye makali kuwili, unaogawanya kati ya kiungo na mafuta. Mm-hmm, mm-hmm.

Neno la Mungu, mtu alisema, kama unalifurahia, hulisomi kwa makini sana. Neno la Mungu linatutaka tuwajibishwe. Neno la Mungu linasema, subiri kidogo, angalia hapa, angalia unachofanya.

Na ni kanuni ile ile niliyoizungumzia dakika chache zilizopita. Neno huu ili liweze kutoa uhai. Nilikulia shambani, na siku zote tulikuwa na paka.

Kulikuwa na paka kila mahali. Hawakuwa na akili sana. Mmoja, haswa, hakuelewa kabisa kwamba haikuwa wazo zuri kujaribu kula chakula kutoka kwenye sahani ya mbwa wakati mbwa alipokuwa akila.

Na katika kisa hiki, mbwa alinyoosha mkono na kumlaumu paka huyo na kumtoa karibu nusu ya uso wake. Na akakimbia. Tulidhani alikuwa ameenda kufa.

Lakini baada ya kama siku tatu, hapa ilirudi tena. Na jeraha hilo baya lilikuwa limefunikwa kabisa. Na nikamwambia mama yangu, hei, paka huyo amerudi.

Itakuwa sawa. Alitoka nje na kuitazama na kutikisa kichwa. Alisema, hapana, mpenzi.

Huo ni mwili wenye kiburi. Neno dhahiri sana. Mchanganyiko wa usaha na uchafu na kila kitu kingine na kila aina ya ugumu kwa nje.

Alisema itakufa. Ningelazimika kuisafisha kwa peroksidi, na hiyo ingeiua. Itakufa.

Na ilifanya hivyo. Biblia ni peroksidi. Maneno ya manabii ni peroksidi, kukata, kuua, kuua mwili wenye kiburi, kuua tabia yetu ya tabia inayotuzuia kupata uzima unaoongoza kwenye kifo.

Na kwa hivyo, anasema, nimewatuma manabii hawa. Wanafunzi wangu wanakumbuka kwamba nimewaambia kwamba jinsi unavyotofautisha nabii wa uongo na nabii wa kweli ndivyo manabii wa uongo wanavyosema mambo mazuri kukuhusu. Ndiyo.

Loo, itakuwa sawa. Mungu anakupenda. Ni sawa.

Mungu akusamehe. Ni sawa. Usijisikie vibaya.

Unahitaji kuwa na taswira nzuri ya nafsi yako. Biblia inasema huyo ni nabii wa uongo. Nabii wa kweli anasema uko njiani kuelekea uharibifuni.

Endelea hivyo, na utajitenga na Mungu. Usifanye hivyo. Hilo ni chukizo kwa Mungu.

Acha hilo. Hiyo ni kweli, nabii. Na hilo linatuambia jambo fulani katika uwanja wa elimu ya theolojia.

Labda sio njia ya kujenga kanisa kubwa, lakini nabii anasema ndiyo njia ya uzima. Nilikuua kwa maneno ya kinywa changu. Kisha... Sasa andiko hili linasema hukumu.

Ni neno lingine ambalo nimezungumza nanyi mara nyingi. Kiebrania, mishpatim yangu . Mishpati ni mpangilio wa Mungu wa maisha.

Huu ni wingi unaoishia hapa. Sasa, kwa nini tunatafsiri hukumu hizo ? Labda neno bora zaidi lingekuwa maelekezo. Hivi ndivyo nilivyoumba ulimwengu.

Hivi ndivyo nilivyoumba ulimwengu utende kazi. Niliuomba ulimwengu utende kazi kwa msingi wa kanuni ya dhahabu. Watendee wengine kama vile ungependa wakutendee wewe.

Na kwa hivyo, nimekupa maelekezo. Na usipotii maelekezo hayo, kutakuwa na matokeo. Kwa hivyo, anasema, nilikuua kwa maneno ya kinywa changu ili sheria zangu , mtindo wangu wa maisha, mpango wangu wa maisha, mwongozo wangu wa maisha yenye mafanikio uweze kung'aa kama jua.

Hazingeweza kusonga mbele unapoishi kwa ajili yako mwenyewe unapoishi maisha ya kujihudumia, kujitukuza, na kujitangaza. Basi maagizo yangu yatakuwa hukumu kwa sababu huishi kulingana na mpangilio wa Mungu wa maisha. Mstari wa 6, Kwa maana nataka fadhili, si dhabihu, na kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa.

Hilo, bila shaka, linarudi nyuma hadi kwa Samweli wakati Sauli alipoficha kushindwa kwake kumtii Mungu. Waamaleki walikuwa wamejaribu kuwaangamiza Israeli walipokuwa wakitoka Misri na Mungu akasema siku itafika. Haijafika bado, lakini siku itafika ambapo dhambi yao itakuwa kiasi kwamba Waamaleki wataangamizwa.

Alimwamuru Sauli aende kufanya hivyo. Sauli aliwaruhusu askari warudishe nyara. Hivyo ndivyo askari wanavyolipwa.

Ng'ombe bora zaidi, ng'ombe bora zaidi. Na yeye mwenyewe alimrudisha mfalme bila shaka kuwa mnyweshaji wake. Na Samweli alipomkabili, Sauli alisema, oh vema, watu walileta wanyama hao ili wakatoe dhabihu.

Samweli alisema Mungu anataka utii zaidi ya dhabihu. Kwa hivyo hapa, Mungu anataka kusikilizwa. Unaona, dini ni muhimu sana.

Nataka kuwa upande mwema wa Mungu. Kwa hivyo, ninaenda kanisani. Kwa hivyo, ninatoa pesa.

Sio sana, lakini kidogo. Ninasoma Biblia mara kwa mara. Nina Biblia nyingi nyumbani kwangu.

Kwa hivyo, Mungu ananidai. Mungu anasema, sijali sana kuhusu mambo hayo. Nataka kujua kama una ushirika wa karibu nami unaobadilisha jinsi unavyoishi.

Nataka kujua kama umepitia hisia zangu kwa undani sana kiasi kwamba umeamua kutoa. Sasa, kama hayo yote ni kweli, napenda kwenda kanisani kwako. Ninapenda nyimbo zako.

Ninapenda usomaji wako wa Biblia. Ninapenda vipawa vyako. Lakini kama si kweli, kama hunijui kweli, kama inavyoonyeshwa na jinsi unavyowatendea watu, ibada zako za kanisani zinanifanya niwe mgonjwa.

Isaya anasema, Nachukia uovu na mkutano mtakatifu. Ndiyo. Ndiyo.

Sitaki tabia yako ya kidini isipokuwa iwe ni taswira sahihi ya hali ya moyo wako. Ikiwa ndivyo ilivyo, sawa. Ninafurahi kuwa na uwakilishi wa kimwili wa hali yako ya kiroho.

Ni jambo zuri kufanya hivyo. Lakini ikiwa hali yako ya kiroho imeoza, sitaki kukuona kanisani. Sasa, tena, mimi ni mwalimu wa theolojia.

Je, mchungaji anasema, Sitaki kukuona kanisani? Mstari wa 7 ni kama utata kidogo, nilitaka kusema, ni utata. Sijui kama ni utata, lakini sina uhakika kuhusu jinsi unavyopaswa kusomwa. Mstari wa 7, katika tafsiri nyingi, utasema, kama Adamu, wamevunja agano.

Hawakuwa waaminifu kwangu pale. Nilichonacho hapa ni Toleo Jipya la Kimataifa. Linasema, kama ilivyokuwa kwa Adamu.

Adamu ni mji au kijiji katika Bonde la Yordani. Kumbuka, tumezungumzia kuhusu Gilgali, mahali ambapo Waebrania waliweka kambi yao walipokuwa wakiteka nchi hiyo. Adamu ni kijiji kinachoitwa Adamu, ambacho kiko karibu sana na Gilgali.

Kwa hivyo, inawezekana kwamba ndivyo tunavyozungumzia. Tena, ni tovuti fulani ya kale ambayo ina kumbukumbu hizi zote nzuri na takatifu kuihusu. Na Hosea anasema, sahu kumbukumbu takatifu.

Swali ni, unafanya nini sasa? Huo ni uwezekano mmoja, kama ilivyoielezwa katika Toleo Jipya la Kimataifa. Ule mwingine, kama Adamu, wamevunja agano. Sasa, hili linakuwa gumu kidogo.

Kuna kile kinachoitwa theolojia ya agano. Theolojia hii inaona agano kama mada kuu ya Biblia nzima. Na hivyo, inasema, kulikuwa na agano la awali kati ya Mungu na Adamu.

Na Adamu na Hawa walipotenda dhambi, Mwanzo 3, walivunja agano hilo. Wengine, nami ni mmoja wao, wanasema hapana. Hakuna chochote kuhusu agano katika maandishi.

Agano, kama ninavyoelewa, na siko peke yangu hapa. Agano ni njia ya Mungu ya kushughulikia hali yetu ya dhambi baada ya anguko. Ni kifaa. Ni njia ambayo Mungu ametumia kushughulikia masuala hayo.

Na hatuna muda wa kuzungumzia hayo yote hapa. Kwa hivyo, kama hilo lingekuwa kweli, kama ni kama Adamu, walivunja agano. Nadhani inachosema ni kwamba Waisraeli hawakuwa waaminifu kwa Mungu. Adamu hakuwa mwaminifu kwa Mungu.

Sio kwamba alivunja agano lililosemwa au kitu chochote cha aina hiyo. Alikuwa mwaminifu kwa Mungu tu. Na hivyo, Waisraeli hawakuwa waaminifu.

Kwa hivyo, tunaweza kuichukulia kwa njia yoyote ile. Ninaelekea kukubaliana na watafsiri wa NIV kwamba tunazungumzia mahali kama Gilgali na Betheli na sehemu zingine ambazo anasema si mahali pa kumbukumbu takatifu. Ni mahali ambapo sasa unatenda dhambi na hupaswi kwenda huko.

Sawa. Angalia kinachofuata. Mstari wa 8. Nadhani unaunga mkono hoja hii kwamba Adamu ni mahali.

Gileadi ni mji wa watenda maovu uliopakwa alama za nyayo za damu. Haijulikani wazi ni kwa nini alichagua Gileadi hapa. Ilikuwa eneo muhimu sana na eneo la umwagaji damu mwingi.

Kwa hivyo huenda ndivyo inavyoendelea. Barabara kuu ya wafalme ilipanda kando ya jangwa hadi Damasko. Kwa hivyo, biashara kutoka Bahari Nyekundu ilipanda barabara hiyo na Gileadi ilikuwa karibu hapa na ilikuwa njia panda muhimu kwa sababu tawi la barabara hiyo lilitoka Bonde la Yezreeli hadi Mediterania hapa.

Kwa hivyo, kudhibiti njia panda hizo pia huitwa Ramoth-Gileadi vilele vya Gileadi. Kudhibiti barabara hiyo ilikuwa muhimu. Hapa ndipo Yehu alipokuwa na jeshi la Israeli wakati nabii alipomtia mafuta kuwa mfalme ili kuiangamiza nyumba ya Ahabu.

Kwa hivyo, inaweza kuwa ndio hoja hiyo tu. Ni mahali pa umwagaji damu. Taifa zima ni mahali pa umwagaji damu kama Gileadi ilivyo.

Gileadi ni mji wa watenda mabaya uliotiwa alama za nyayo za damu. Kama wanyang'anyi wanavyovizia mtu, ndivyo makundi ya makuhani yanavyofanya. Wanaua watu njiani kuelekea Shekemu, wakitekeleza mipango yao mibaya.

Loo, Mungu wangu. Naam, sasa tena, jiografia kidogo hapa. Barabara kutoka Beersheba hadi Yerusalemu ni rahisi sana.

Kimsingi inafuata mstari mmoja wa ukingo, lakini kaskazini mwa Yerusalemu, mstari wa ukingo umegawanyika zaidi, na njiani, una Shekemu, mahali ambapo kisima cha Yakobo kilikuwa. Mlima Gerizimu upande wa kusini, Mlima Ebali upande wa kaskazini, Samaria hapa nje. Kwa hivyo Shekemu basi ni njia ya kuingia katika mji mkuu na bila shaka pia ni kwenye barabara ya kwenda Betheli mahali patakatifu pa muhimu sana. Kwa hivyo, kwenye barabara hiyo kati ya Samaria na Betheli hatimaye kuna makuhani hawa.

Je, ni wauaji? Je, kweli wanaua watu barabarani? Nadhani sivyo. Amewahi kuzungumzia hapo awali. Tuliiona katika sura ya 4 hasa vilevile sura ya 5 kuhusu jinsi makuhani walivyoshindwa katika kazi yao.

Kazi yao ni kufundisha Torati. Kazi yao ni kumwakilisha Mungu kwa watu. Badala yake, wanakusanya dhabihu zaidi na zaidi kwa sababu ni kupitia dhabihu ndipo wanapata mapato yao.

Ni kwa faida yao watu kutenda dhambi zaidi. Kwa hivyo, nadhani Hosea anasema kwamba watu hawa ni wa kiroho. Makuhani hawa wanawaua watu wao kiroho kwa sababu hawafundishi Torati kwa sababu hawawasaidii kuepuka dhambi. Kwa kweli wanawaongoza kutenda dhambi, na kwa kweli, ni wauaji. Tena, tunapaswa kutumia hili katika hali yetu wenyewe.

Je, mchungaji anaweza kuwa muuaji? Ndiyo. Ndiyo. Kama mchungaji anafanya kazi hii kwa maslahi yake mwenyewe kama mchungaji hawaonyeshi watu dhambi zao kwa uaminifu kama mchungaji hawaongoi watu katika ufuasi wa kina na wa kina tena si mada ya kustarehesha kuizungumzia lakini kitabu hiki cha Hosea hakihusu tu Israeli ya karne ya 8.

Ni kuhusu leo. Nimeona jambo baya sana katika Israeli. Huko Efraimu amejitolea kufanya ukahaba.

Israeli imechafuliwa. Katika kipindi chote, Hosea atatumia lugha hii ya mapenzi, lugha ya ngono, kwa sababu tunachozungumzia katika dini ya kibiblia ni uhusiano. Mungu ni Mungu wa uhusiano.

Kwa bahati mbaya, dini nyingi za kiinjili leo huzingatia cheo na hadhi. Je, umeokolewa? Je, umeokolewa? Je, umehesabiwa haki? Cheo.

Naam, nisikilize. Je, ninaamini katika umuhimu wa kuzaliwa mara ya pili? Ninaamini kabisa. Je, ninaamini katika umuhimu wa uongofu? Ndiyo, ninaamini.

Lakini uongofu kutoka nini hadi nini? Kuzaliwa upya kutoka nini hadi nini? Na nataka kusema kwamba Mungu anaitua tutembe katika njia ya maisha. Anatuokoa kutoka kwa kutengwa naye ambako kunatua na kutupeleka katika uhusiano unaobadilisha maisha. Kwa hivyo, hasemi vizuri Efraimu wote wamekuwa waabudu sanamu.

Hasemi Efraimu wote ni wavunjaji wa agano. Hasemi Efraimu ana hatia. Anasema wanafanya ukahaba.

Wamevunja uhusiano wao na Mungu. Wamekataa ndoa yao naye, na wameingia katika aina nyingine ya uhusiano wa uwongo. Uhusiano unaotegemea raha.

Uhusiano unaotegemea kupata kitu kwa malipo. Uhusiano ambao mwishowe si wa kutoa maisha bali wa uharibifu. Kwa hivyo huu hapa tena.

Hii si kuabudu miungu ya uongo tu, bali ni kuingia katika uhusiano wa uongo na uhusiano ambao si tu kwamba hauna tija, bali pia unaua. Wanafanya ukahaba.

Tena, tunahitaji kuangalia maisha yetu hapa. Je, mimi niko katika uhusiano unaotoa uhai na Mungu? Au ni kweli ni uhusiano wa ukahaba ambapo ninajaribu kumtumia? Je, mimi niko katika mahusiano mengine maishani mwangu na vitu ambavyo si Mungu? Mtakatifu Augustine anajulikana sana kwa kusema tuabudu na sio kuabudu. Nikiabudu kitu kinachopaswa kutumika, mimi ninafanya ibada ya uongo, na nikimtumia yule anayepaswa kuabudiwa, mimi niko katika kifo. Wazo moja zaidi, nami nitakuacha uende.

Pia, kwako wewe, Yuda, mavuno huwekwa wakati wowote ninapotaka kurejesha ufalme wa watu wangu. Sasa tumezungumzia kuhusu ugumu katika andiko la Hosea, na wengine wanaamini kwamba wakati wowote ninaporudisha ufalme wa watu wangu, kwa kweli ni mwanzo wa mstari wa kwanza wa sura ya 7. Wengine wanasema hapana, na mgawanyiko wa sura wa sasa ungesema hivyo. Kwa hivyo, inaibua swali hili la kuvutia kwako, Yuda, mavuno yetu huwekwa wakati wowote ninaporudisha ufalme wa watu wangu.

Kuna nini kinatokea hapo? Mavuno yanaonekana kuwa hasi. Ndiyo, utavuna ulichopanda, na umepanda upepo, na utavuna kimbunga. Lakini tunahusianaje na hilo? Ningerudisha bahati ya watu wangu? Naam, nadhani hapo ndipo hasa sura ilipoanzia.

Siwezi kurejesha bahati ya watu wangu hadi dhambi zao ziruhusiwe kuwa na matokeo mabaya. Sasa, sitaki kusema hivyo kuwa kauli kamili. Mungu ni mbunifu asiye na kikomo katika jinsi anavyofanya kazi.

Lakini tena, na tena hatujui hitaji letu la wokovu hadi tutakapofikia mwisho wetu. Mradi tu maisha yanafanya kazi vizuri na kwa uzuri, ni nani anayemhitaji Mungu?

Ninaendelea vizuri. Lakini ni wakati maisha yanapotuingia ndipo ghafla tunasema, subiri kidogo, subiri kidogo mimi haitoshi.

Siwezi kutatua tatizo hili. Kuna nini kinachoendelea hapa? Mungu, uko wapi? Mstari , bila shaka, ni kwamba hakuna wasioamini Mungu katika mashimo ya mbweha. Kwa hivyo ndio, Yuda, kuna mavuno yanakuja lakini kusudi langu katika mavuno hayo ni urejesho.

Kwa hivyo, iko katika maisha yako mwenyewe. Ikiwa maisha yako yanaharibika, ikiwa mambo hayaendi vizuri hii ni fursa. Fursa ya kumtazama Mungu anayetamani kurejesha, anayetamani kufanya upya, anayetamani kufufua.

Tuombe pamoja. Ee Baba, asante kwamba huu ni moyo wako. Asante kwamba moyo wako daima ni wa huruma.

Daima tuwasiliane kwa uangalifu. Asante kwamba unataka kutumia misiba ya maisha kwa wema. Hata kwamba unaruhusu mambo haya yatokee kwa wema, kwa manufaa yetu.

Hilo litokee. Tuwezeshwe kukugeukia katika saa hizi. Kugeuka kwa imani, tukiamini kwamba kweli unaweza kurejesha, kufufua, kufufua, na kwamba utatumia uzoefu huu kutuleta mahali ambapo tunaweza kusema, ndiyo, namjua Bwana. Kwa jina lako, tunaomba. Amina.